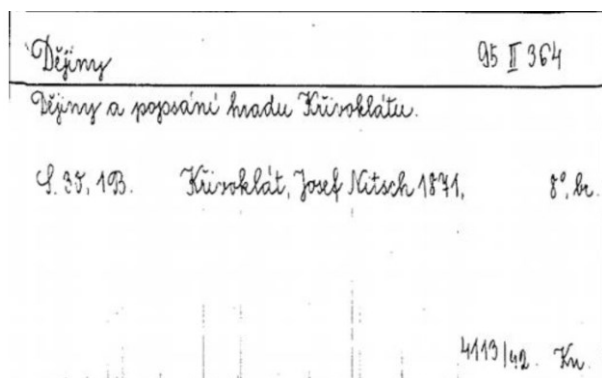
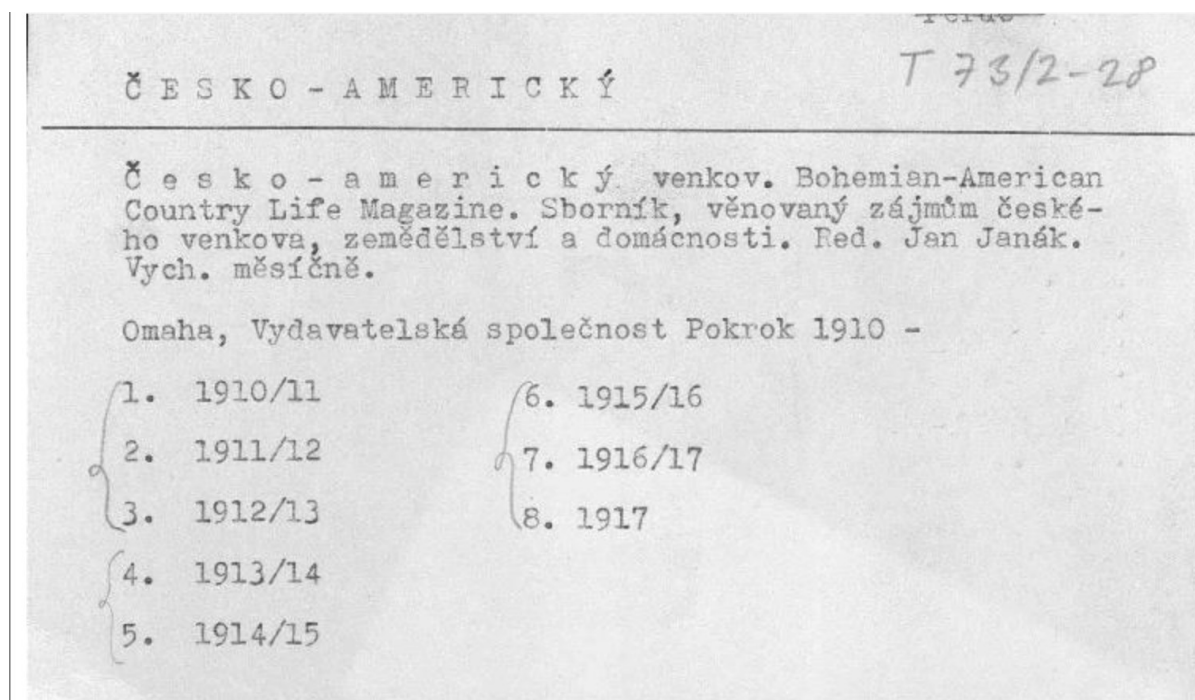

Metadáta

Obrázok 1 Metadáta – katalogizačný záznam s bibliografickými dátami o publikácii z 19. storočia.

Obrázok 2 Metadáta - katalogizačný záznam s bibliografickými dátami o zborníku (Knihovna Národního muzea)

Zvolte formát: Standardní -- Katalogizační záznam -- Stručný záznam -- MARC -- [Citace](#)

LDR	-----nam-a22-----i-4500
FMT	BK
001	990021387220106986
003	CZ-PrSKC
005	20170601102335.0
007	ta
008	170601s2014----xr-----]-cze-d
040	ja ABD063 b cze c ABD063 e rda
045	ja y1y1
072 7	ja 025.3/.4 x Katalogizace. Selekční jazyky 2 Konspekt 9 12
080	ja 025.3/.4 x "2016" 2 MRF
1001	ja Lichtenbergová, Edita, d 1960- 7 jo2000080787 4 aut
24510	ja Katalogizace podle RDA ve formátu MARC 21 : b tištěné a elektronické monografie : katalogizace na úrovni minimálního záznamu : aktualizace srpen 2016 / c zpracovaly Edita Lichtenbergová, Marie Balíková, Ludmila Benešová, Jarmila Příbylová, Jaroslava Svobodová
264 1	ja Praha : b [Národní knihovna], c 2014
300	ja 154 stran ; c 30 cm
336	ja text b txt 2 rdacontent
337	ja bez média b n 2 rdamedia
338	ja svazek b nc 2 rdacarrier
648 7	ja 2017 7 ch1095534 2 czenas
65007	ja RDA (katalogizační pravidla) 7 ph414359 2 czenas
655 7	ja metodické příručky 7 fd132826 2 czenas
7001	ja Balíková, Marie, d 1947- 7 jn19990209012 4 aut
7001	ja Benešová, Ludmila, d 1954- 7 mzk2006331516 4 aut
7001	ja Příbylová, Jarmila, d 1966- 7 js20050522006 4 aut
7001	ja Svobodová, Jaroslava, d 1964- 7 jo20010084791 4 aut
900	ja ABD063 b 16
910	ja ABD063 x 990021387220106986 w
SYS	007463540

[https://aleph.nkp.cz/F?func=direct&doc_number=007463540&local_base=SKC]

Snímka obrazovky

Obrázok 3 Katalogizačný záznam MARC s číselnými kódmi polí a bibliografickými dátami o monografii

Formát MARC 21 slúži na zápis dát o dokumente v knižničnom systéme (softvéri) do počítačovej formy. Formát MARC 21 je metadátoý štandard, ktorý umožňuje zaznamenať v počítačovej forme dáta o akomkoľvek dokumente.

	Konec	Přihlášení	Databáze	Dílčí báze	Nastavení
	Vyhledávání / Rejstříky		Výsledky dotazu	Předchozí dotazy	Schránka
Přidat do schránky		Uložit / odeslat		Plný text s SFX	Služby pro knihovny

Úplné zobrazení záznamu

V základním (standardním) zobrazení získate kliknutím na údaje v poli **Ve fondu** informace o příslušné knihovně, která dokument vlastní. Pokud knihovna poskytla údaje k propojení do lokální báze, kliknutím exemplářů/jednotek a možnost výpůjčky (otevíre se **samostatné okno** prohlížeče).

Zvolte formát: Standardní -- Katalogizační záznam -- Stručný záznam -- MARC -- [Citace](#)

Hlavní záhlaví	● Lichtenbergová, Edita, 1960-
Název	● Katalogizace podle RDA ve formátu MARC 21 : tištěné a elektronické monografie : katalogizace na úrovni minimálního záznamu : aktualizace srpen 2016 / zpracovaly Edita Lichtenbergová, Marie Balíková, Ludmila Benešová, Jarmila Příbylová, Jaroslava Svobodová
Nakladatel	Praha : [Národní knihovna], 2014
Popis (rozsah)	154 stran ; 30 cm
Typ obsahu	text
Typ nosiče	svazek
Ve fondu	● ABD063 [PřF UK - Knihovna geografie Praha] Lokální záznam
Zobrazit na mapě	
Další původce	● Balíková, Marie, 1947- ● Benešová, Ludmila, 1954- ● Příbylová, Jarmila, 1966- ● Svobodová, Jaroslava, 1964-
Skupina Konspektu	025.3/.4 - Katalogizace. Selekční jazyky
Předmět. heslo	* 2017
Předmět. heslo	● RDA (katalogizační pravidla)
Forma a žánr	* metodické příručky
Systém. číslo	007463540

[https://aleph.nkp.cz/F?func=direct&doc_number=007463540&local_base=SKC]

Snímka obrazovky

Obrázok 4 Katalogizačný s názvami dát a bibliografickými dátami o monografii

Prepájanie dát (Linked data)

Trend prepájania dát predstavuje v knihovníctve zásadnú inováciu v katalogizácii a v tvorbe bibliografických dát. Tou inováciou je iniciatíva Kongresovej knižnice USA z roku 2012, známa pod skratkou BIBFRAME (Bibliographic Framework Initiative)¹. Pokrok v oblasti linked data v spojitosti s katalogizáciou popisuje (Heng, Greta - Myung-Ja Han, 2023)² a celý rad ďalších zdrojov³ z rokov 2012-2022.

Knihovníci dobre poznajú formát MARC, ktorý sa používa od 60. rokov 20. storočia v katalogizácii na tvorbu bibliografických dát. MARC veľmi dobre slúži v knižniciach pri spracovaní dokumentov a zápis metadát v elektronickej forme, ktorá je založená na štandarde ISO 2709⁴.

Podstatou inovácie prepájania dát je

Knižnice uskutočnili niekoľko iniciatív na prepracovanie pracovných postupov katalogizácie a navrhli plán prechodu z tradičnej katalogizácie na prepojenú katalogizáciu údajov, napríklad vývoj nástrojov na konverziu MARC na BIBFRAME a editorov BIBFRAME. Predovšetkým komunita Linked Data for Libraries (LD4L)[[14](#)] vynaložila v rokoch 2014 až 2022 sériu značného úsilia v oblasti katalogizácie prepojených údajov, vrátane Linked Data for Libraries Labs (LD4L Labs),[[15](#)] Linked Data for Production (LD4P) ,[[16](#)] Prepojené dáta pre produkciu: Cesta k implementácii (LD4P2),[[17](#)] a Prepojené dáta pre produkciu: Uzavretie slučky (LD4P3).[[18](#)]

S vývojom technológií prepojených údajov a spustením iniciatívy Bibliographic Framework Initiative (BIBFRAME) uskutočnila komunita knižníc niekoľko experimentov s cieľom navrhnuť a vybudovať editory prepojených údajov. Zatiaľ čo sa vynaložilo úsilie na vytvorenie originálnych „záznamov“ prepojených údajov od začiatku, menej pozornosti sa venovalo kopírovaniu katalogizačných pracovných postupov v prostredí prepojených údajov. Metadata Maker, vyvinutý a vydaný ako open-source aplikácia v roku 2015, je nástroj na tvorbu katalogizácie, ktorý umožňuje používateľom vytvárať bibliografické metadáta bez predchádzajúcich znalostí o

¹ Prehľad modelu BIBFRAME 2.0 . <https://www.loc.gov/bibframe/docs/bibframe2-model.html>. [2023-08-16].

² Heng, Greta - Myung-Ja Han. 2023. Revamping Metadata Maker for 'Linked Data Editor': Thinking Out Loud. Vylepšenie nástroja Metadata Maker pre „Editor prepojených údajov Myslite nahlas“. In: [Code4Lib](#). Issue 55, 2023-1-20. Dostupné: <https://journal.code4lib.org/articles/16925> [2023-08-16].

³ Linked Data for Libraries. <https://wiki.lyrasis.org/pages/viewpage.action?pageId=41354028>; Linked Data for Libraries Labs. <https://wiki.lyrasis.org/pages/viewpage.action?pageId=77447730>; Linked Data for Production. <https://wiki.lyrasis.org/pages/viewpage.action?pageId=74515029>; Linked Data for Production: Pathway to Implementation. <https://wiki.lyrasis.org/display/LD4P2> [2023-08-16].

⁴ ISO 2709:2008. *Informácie a dokumentácia — Formát na výmenu informácií*. Táto norma bola naposledy revidovaná a potvrdená v roku 2022. Preto táto verzia zostáva aktuálna. Dostupné: <https://www.iso.org/standard/41319.html> [2023-08-16].

katalogizácii. Metadata Maker môže mať potenciál, aby si ho v praxi osvojili poloprofesionálni katalogizátori s pridanými novými prepojenými zdrojmi údajov, vrátane automatického návrhu osobného mena súboru VIAF (Virtual International Authority File) a odporúčaní predmetu LCSH (Library of Congress) na základe zadávania textu používateľom. Tento článok predstavuje tieto nové funkcie, zdieľa výsledky testovania používateľov a rozoberá možné budúce kroky.

Zoznam bibliografických odkazov

Lichtenbergová, Edita - Balíková, Marie – Benešová, Ludmila - Přibyllová, Jarmila, Svobodová, Jaroslava. 2016. Katalogizace podle RDA ve formátu MARC 21 - tištěné a elektronické monografie - katalogizace na úrovni minimálního/doporučeného záznamu. Praha, NKP, 2014 Aktualizace srpen 2016. 154 s. Dostupné: <https://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/zpracovani-fondu/katalogizacni-politika/katalogizace-podle-rda-ve-formatu-marc-21-tistene-a-elektronicke-monografie-katalogizace-na-urovni-minimalniho-doporuceneho-zaznamu> [2023-08-16]

Katuščík, Dušan. 2022. Propedeutika knihovnictví 1. [Propaedeutic of librarianship 1]. In KATUŠČÁK, Dušan et al. *Kompendium knihovnictví I. [Compendium of Librarianship I]*. Ostrava: Moravian-Silesian Research Library in Ostrava, pp. 5–104. ISBN 978-80-7054-307- 8 (online) Dostupné: <https://is.slu.cz/auth/publication/64963/Kompendium-knihovnictvi-1-online.pdf> [2023-08-16]

Heng, Greta - Myung-Ja Han. 2023. Revamping Metadata Maker for 'Linked Data Editor': Thinking Out Loud. Vylepšenie nástroja Metadata Maker pre „Editor prepojených údajov Myslíte nahlas“: In: *Code4Lib*. Issue 55, 2023-1-20. Dostupné: <https://journal.code4lib.org/articles/16925> [2023-08-16]

Linked Data for Libraries. <https://wiki.lyrasis.org/pages/viewpage.action?pageId=41354028>.
Linked Data for Libraries Labs. <https://wiki.lyrasis.org/pages/viewpage.action?pageId=77447730>.
Linked Data for Production. <https://wiki.lyrasis.org/pages/viewpage.action?pageId=74515029>.
Linked Data for Production: Pathway to Implementation. <https://wiki.lyrasis.org/display/LD4P2>.

ISO 2709:2008. *Informácie a dokumentácia — Formát na výmenu informácií*. Táto norma bola naposledy revidovaná a potvrdená v roku 2022. Preto táto verzia zostáva aktuálna. Dostupné: <https://www.iso.org/standard/41319.html> [2023-08-16].